

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 23.03.2018

Vår ref.: 201833034-1

Arkiv:

Deres dato:

Deres ref.: Dag Høgvard

Saksbehandler:

Ida Mattsson Sperre

NVEs kommentarer til arbeid med forskrift til plan- og bygningsloven § 2-3 om opplysninger om infrastruktur i grunnen m.m.

Norges vassdrags- og energidirektoratet (NVE) viser til arbeidsmøte med Kommunal- og moderniseringsdepartemenet (KMD) 27. februar om arbeidet med forskrift til plan- og bygningsloven § 2-3 om opplysninger om infrastruktur i grunnen m.m. I denne omgangen har vi sett på hvordan regelverket kan balanseres opp mot beredskapsforskriften. Vi kommer gjerne med flere kommentarer underveis i prosessen.

I møtet fremkom det at det var planlagt utfyllende regler om følgende:

- Krav til dokumentasjon av slike anlegg, inkludert krav til innmåling, stedfestingsnøyaktighet og pålitelighet
- Krav til informasjonsinnhold og utvekslingsformater
- Plikt til å utlevere og tilbakerapportere informasjon
- Frister for å utlevere og tilbakerapportere informasjonen og for påvisning
- Adgangen til å ta vederlag

Som NVE ga uttrykk for på møtet, savner vi regler om hvordan selve informasjonshåndteringen skal være etter utleveringen, eventuelt hvordan en skal forholde seg til annet regelverk som setter krav til beskyttelse av informasjonen som utleveres. At opplysningene er underlagt taushetsplikt, er ikke i seg selv tilstrekkelig for sikker informasjonshåndtering.

Etter energiloven § 9-3 er kraftsensitiv informasjon underlagt taushetsplikt og skal beskyttes av enhver som har tilgang til informasjonen. Etter beredskapsforskriften § 6-2 bokstav e er nøyaktig kartfesting av jordkabler sensitiv informasjon dersom opplysningene er så detaljerte at de kan brukes til å skade anlegg eller påvirke funksjoner som har betydning for energiforsyningen. Beredskapsforskriften kapittel 6 oppstiller krav til informasjonssikkerhet for kraftsensitiv informasjon.

NVE har to kommentarer til arbeidet så langt. Disse gjelder:

- Krav til sikker informasjonsbehandling

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

- Vurderingen av hvem som har tjenstlig/saklig behov

1) Krav til sikker informasjonsbehandling

1.1) Generelt krav til sikker behandling av informasjon som deles etter pbl § 2-3

Av Prop. 110 L (2016-2017) om endringer i plan- og bygningsloven følger det på side 54 at:

«Retten til å få utlevert og bruke informasjonen gjelder bare så langt, og i den utstrekning, det er saklig behov for det. Dersom opplysningene er taushetsbelagt etter annet lovverk, vil eventuelle regler om informasjonsbehandling og liknende etter dette lovverket fortsatt gjelde for annen bruk enn det informasjonen er utlevert for.»

NVE mener regler om informasjonsbehandling må gjelde også i de tilfeller informasjonen brukes til det formålet den er utlevert for. NVE mener slike regler bør fremgå av forskriften, idet sikker informasjonsbehandling er viktig også innenfor andre sektorområder.

Av Prop. 110 L. (2016-2017) side 54 følger det videre at retten til å bruke informasjonen kun gjelder så langt det er saklig behov for det. For å sikre informasjonenes integritet, mener NVE det er hensiktsmessig å oppstille et krav i forskriften om at tiltakshaver plikter å påse at opplysningene etter bruk er like skjermet som før utlevering.

Et slikt krav trenger ikke være omfattende. Det kan for eksempel være en tydeliggjøring av pbl. § 2-3 annet ledd tredje setning på denne måten: *«Den som mottar opplysninger etter første punktum plikter å hindre at andre enn de med saklig behov for det får tilgang til opplysningene, og at opplysningene etter bruk er like skjermet som før utlevering.»*

1.2) Tydeliggjøre forholdet til annet regelverk der det finnes krav til sikker behandling av informasjon

NVE mener videre at forholdet til regler om informasjonsbehandling i annet regelverk må presiseres i forskriften. Fordi brudd på taushetsplikt kan sanksjoneres, er det særlig viktig at dette fremgår. Plikten til å utlevere informasjon etter pbl. § 2-3 må etter NVEs syn tolkes sammen med kravene til informasjonssikkerhet som følger av annet regelverk utover sikkerhetsloven, eksempelvis beredskapsforskriften.

For kraftsektoren vil det si at virksomheter i kraftforsyningen som er innlemmet i kraftforsyningens beredskapsorganisasjon (KBO-enheter¹) kan nekte å utlevere informasjonen dersom den som har tjenstlig/saklig behov for denne ikke kan sikre at informasjonen håndteres på et tilstrekkelig sikkerhetsnivå. Alle nettselskapet er KBO-enheter, dette vil derfor alltid gjelde ved utlevering av informasjon om jordkabler.

Etter beredskapsforskriften § 6-3 plikter KBO-enheter å sikre kraftsensitiv informasjon. Praksis i dag er at KBO-enhetene først utleverer kraftsensitiv informasjon etter at tiltakshaver har signert sikkerhetsavtale. Sikkerhetsavtalen setter krav til informasjonsbehandling. Dette er en løsning som NVE oppfatter at fungerer på en god måte i dag.

¹ KBO-enheter er etter energiloven § 9-1 første ledd *«de enheter som eier eller driver anlegg eller annet som har vesentlig betydning for drift eller gjenoppretting av eller sikkerhet i produksjon, omforming, overføring, omsetning eller fordeling av elektrisk energi eller fjernvarme.»* Beredskapsforskriften § 3-3 første ledd inneholder en nærmere definisjon av hvilke enheter som er KBO-enheter. I tillegg kan beredskapsmyndigheten ved enkeltvedtak bestemme at også andre virksomheter som eier eller driver anlegg eller annet som er av vesentlig betydning for forsyningsikkerheten skal være KBO-enhet, jf. § 3-3 annet ledd.

Dette innebærer at plikten etter pbl. § 2-3 ikke kan tolkes som en absolutt plikt. En absolutt plikt til utlevering etter pbl. § 2-3 uten mulighet til å kunne stille krav til informasjonshåndtering, ville kunne innebære at det oppstår situasjoner hvor KBO-enhetene må velge hvilket regelverk de skal bryte. Dette vil være uheldig. Dersom KBO-enheten leverer ut informasjonen når de vet at den ikke beskyttes videre, vil de bryte energilovens § 9-3 jf. beredskapsforskriften § 6-3.

2) Vurdering av tjenstlig/saklig behov

Videre følger det av Prop. 110 L. (2016-2017) side 54 at:

«Den som skal grave vil ha saklig behov for nøyaktig kartfesting av nærliggende jordkabler. Dette faller dermed inn under hva som må regnes som rettmessig bruk for den som har tjenstlig behov etter beredskapsforskriften. Tiltakshaver vil etter omstendighetene kunne dele opplysningene med de som utfører planlegging, prosjektering og gjennomføring av anleggsarbeidet, det være seg brukere i samme firma, underentreprenører, oppdragsgiver for tiltaket og offentlige myndigheter, men ikke ut over hva som var grunnlaget for utleveringen eller eventuell annen rettmessig bruk etter energiloven.»

Etter NVEs vurdering er det som står understreket ovenfor i strid med beredskapsforskriften § 6-1 tredje ledd som lyder:

«Med rettmessig bruker menes fysiske eller juridiske personer som har tjenstlig behov for sensitiv informasjon. Den enkelte KBO-enhet skal selv avgjøre² hvem som har tjenstlig behov for sensitiv informasjon innenfor sin virksomhet og kan avgjøre om det er tjenstlig behov for å videreformidle sensitiv informasjon fra virksomheten til andre utenfor egen virksomhet. Beredskapsmyndigheten kan i tvilstilfeller avgjøre hvem som er rettmessig bruker.»

Etter beredskapsforskriften § 6-1 første ledd følger det et krav om at KBO-enhetene skal ha oversikt over hvem som har tilgang til kraftsensitiv informasjon. Dersom det kun er opp til tiltakshaver hvem han skal dele informasjon med, vil KBO-enhetene ikke klare å oppfylle kravet som følger av beredskapsforskriften § 6-1.

NVE mener derfor at det må være anleggseier (KBO-enhetens), og ikke den som mottar opplysninger, sin vurdering av om det foreligger et saklig behov som avgjør hvordan informasjonen kan deles videre fra tiltakshaver.

3) Forslag til forskriftsbestemmelser

§ XI Saklig behov

Anleggseier skal ved forespørsel om utlevering av informasjon etter pbl. § 2-3, vurdere om det foreligger et saklig behov for utlevering. Informasjonen skal ikke videreformidles uten anleggseiers samtykke.

§ X2 Informasjonssikkerhet

Den som mottar opplysninger etter pbl. § 2-3, plikter å hindre at andre enn de med saklig behov for det får tilgang til opplysningene, og at opplysningene etter bruk er like skjermet som før utlevering.

Anleggseier skal påse at den som mottar opplysninger etter § 2-3, er forpliktet til å etterleve krav om informasjonssikkerhet og taushetsplikt for sensitiv informasjon som følger av annet regelverk.»

§ X3 Forholdet til annet regelverk

Kravene i denne forskriften fritar ikke anleggseier og mottaker av informasjon fra krav om informasjonssikkerhet i annet regelverk.

NVE legger ved mal for sikkerhetsavtale som er vedlagt veilederen til beredskapsforskriften. NVE kan også være behjelpelige med utforming av eventuelle ytterlige krav til informasjonssikkerhet om det er ønskelig.

Med hilsen

Anne Rogstad
seksjonssjef

Ida Mattsson Sperre
førstekonsulent

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Mottakerliste:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet v/Dag Høgvard